

УДК 373.5.091.33:811.111:004

**Хоменко Наталія,
студентка М113Ф групи
філологічного факультету
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького**

**ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ЦИФРОВОГО
СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО
ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

**Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри методики викладання германських мов
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
Маслова А. В.**

У статті досліджується потенціал та ефективність використання інструментів цифрового середовища на уроках англійської мови. В роботі проаналізовано різноманітні інструменти такі, як веб-платформи, мобільні додатки, онлайн-ресурси, програми для відеоконференцій тощо, що можуть бути використані для оптимізації процесу вивчення англійської мови. Особлива увага приділяється перевагам цифрового навчання, таким як інтерактивність, індивідуалізація навчання, зручність та доступність для учнів.

Ключові слова: цифрові інструменти, мобільні додатки, онлайн-ресурси, англійська мова, індивідуалізація навчання.

Постановка проблеми. З урахуванням швидкого розвитку технологій, що відбувається в сучасному світі, та військового стану, через який наразі активно

здійснюється дистанційна форма навчання в освітніх закладах України, особливої актуальності набувають питання застосування цифрових освітніх ресурсів, які мають безпосередній вплив на покращення результативності викладання та вивчення іноземних мов. Цифрова трансформація, що ґрунтується на використанні цифрових технологій, не є лише мимовільним явищем, а світовим трендом. Навчальні заклади, які активно впроваджують цифрові ресурси, отримують багато переваг. Технології можуть кардинально змінити освітній процес і допомагати у формуванні мовних, соціальних і культурних компетентностей учнів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про той факт, що проблему використання цифрових технологій в освітньому середовищі розглядали наступні вітчизняні науковці: Буленок С. М., Гребінник Л. В., Гриценчук О. О., Дубініна О. В., Зварич І. М., Келюх О. Ю., Овчарук О. В., Подоляка І. М., та інші. Проте, вважаємо, що окремі аспекти використання цифрового освітнього середовища на уроках іноземної мови потребують більш детального вивчення, саме тому **метою цієї публікації** є висвітлення особливостей застосування цифрових інструментів в процесі вивчення англійської мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перш ніж перейти до специфіки використання цифрових ресурсів у навчанні іноземних мов, розглянемо, що являє собою інформаційно-комунікаційна компетентність. Литвинова С. Г. трактує цей термін як «...здатність вчителя-предметника орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати ІКТ-технології відповідно до освітніх потреб і вимог сучасного високотехнологічного суспільства...» [1]. Вчителю важливо добре розумітись на нових освітніх тенденціях та інноваціях, оскільки це дає змогу робити уроки більш змістовними, цікавими, сучасними та інтегрованими. Інформаційно-комунікаційні технології забезпечують та підтримують інформаційні процеси, тобто процеси пошуку, збору, передачі, збереження, накопичення, тиражування інформації та процедури доступу до неї [2, с. 76]. Зазначимо, що під ІКТ-технологіями також розуміють цифрові ресурси

та цифрові інструменти. Також варто відмітити, що за їх допомогою у викладачів є можливість наочно продемонструвати роль та поширеність використання мови в сучасному світі у повсякденних ситуаціях. Тож ми можемо говорити про важливу роль використання цифрових ресурсів у навчанні іноземних мов, оскільки вони задовольняють такі потреби як:

1. індивідуалізація викладання та вивчення предмету;
2. можливість проведення контролю знань, встановлюючи часові обмеження;
3. взаємне отримання зворотного зв'язку;
4. підвищена мотивація до навчання;
5. розвиток самостійності у пошуку інформації;
6. можливість створювати або знаходити багато цікавого та корисного матеріалу для проведення занять;
7. розвиток усіх вмінь і навичок у вивченні іноземної мови;
8. розвиток критичного мислення, що проявляється в аналізі матеріалу, який пропонують електронні джерела;
9. розповсюдження матеріалів для самостійної, практичної, лабораторної роботи.

Під розвитком умінь і навичок ми розуміємо важливу роль сучасних цифрових інструментів, а саме — можливість застосовувати декілька аналізаторів одночасно (наприклад, слуховий, зоровий та руховий). Це відбувається у вигляді тренування навичок (сприймання на слух, читання, говоріння та письма) за допомогою використання мультимедійних матеріалів та різноманітних цифрових інструментів.

Важливо зазначити, що цифрові технології в освітньому процесі також використовують для тренування, виконання завдань, рефлексії [2, с. 77].

Загалом до цифрових інструментів відносять:

- мобільні застосунки (навчальні ігри, тренажери);
- платформи для проведення онлайн-занять;
- онлайн-сервіси;

- тренувальні тренажери тощо.

Розглянемо види цифрових інструментів для вивчення іноземних мов , наведені в Таблиці 1 нижче.

Таблиця 1. Види цифрових інструментів для вивчення іноземних мов

Сервіси для створення інтерактивних вправ	<i>Kahoot!, Quizizz, Quizlet, Plickers, Learningapps, Nearpod</i>
Платформи для проведення онлайн-занять	<i>Zoom, Skype, Google Meet</i>
Інструменти для створення тестів	<i>OnlineTestPad, Google Forms, Testmoz, Classtime, На Урок, Всеосвіта</i>
Онлайн-дошки	<i>Whiteboard, Twiddla, Miro, Canva</i>
Платформи для організації дистанційного навчання	<i>Moodle, Google Classroom, ClassDojo, МійКлас, Flipgrid</i>

В межах нашого дослідження вважаємо за доцільне детально розглянути та навести коротку характеристику наступних сервісів: Quizlet, Learningapps, Nearpod, Zoom, Google Meet, Google Forms, На Урок, Всеосвіта, Whiteboard, Canva, Moodle, Google Classroom, ClassDojo, МійКлас.

Quizlet — сайт та мобільний застосунок, який допомагає учням вивчати лексику. Сайт дозволяє створювати картки зі словами та фразами, додаючи картинки для наочності, завдяки чому стає можливим запам'ятовування як зорово, так і аудіально – за допомогою іконки для прослуховування правильної вимови.

Learningapps — сайт, що містить в собі безліч різноманітних шаблонів вправ, які можна використовувати для ознайомлення з новим матеріалом, для закріплення та перевірки знань.

Nearpod — сайт та застосунок, що надає можливість закріпити або перевірити знання щодо вивченої теми в ігровому форматі. Сайт містить декілька варіантів створення вправ, кожен з яких може зробити навчання веселим та захоплюючим через присутній елемент змагання.

Zoom — платформа для проведення уроків у форматі онлайн-навчання у відеоконференціях. З основних особливостей варто відмітити: наявність онлайн-дошки, функції опитування, можливість учнів робити якісь помітки та записи під

час демонстрації екрану вчителя, для комфорту взаємодії присутній чат та емодзі.

Google Forms — онлайн-ресурс, завдяки якому вчитель може створювати тести для перевірки знань учнів.

На Урок — освітня платформа, яка допомагає вчителю урізноманітнити свої заняття завдяки великій кількості варіантів презентацій, планів уроків, квестів, тестів та безлічі інших матеріалів, що можна створити самому або скористатись вже створеними кимось платним чи безоплатним способом. Цей ресурс також надає можливість підвищувати свою кваліфікацію завдяки проходженню вебінарів, курсів та участі у конференціях. До того ж викладач має змогу скористатись «Персональним помічником сучасного вчителя AI», який дасть можливість створити унікальні завдання, тести, презентації до уроків, чек-листи, таблиці, зображення, флешкартки тощо.

Всеосвіта — освітня платформа, за допомогою якої стає реальним зробити урок цікавішим та захопливим завдяки великій кількості варіантів різноманітних матеріалів до занять, які можна створити самому або скористатись вже створеними кимось платним чи безоплатним способом. До того ж вчитель здатен там підвищити свою кваліфікацію завдяки проходженню вебінарів, курсів, марафонів, семінарів, інтенсивів, по закінченню та за умови сплати яких можна отримати офіційно зареєстрований сертифікат на певну кількість кредитів.

Whiteboard — дошка для проведення онлайн-занять, яка дає змогу зробити урок інтегрованим та цікавим. Важливий момент у використанні цього інструменту – при підготовці мають бути вже готові картинки чи посилання, які вчитель хоче використати.

Canva — ресурс, який має безкоштовний та платний формат використання для створення чи використання вже наявних багатьох видів матеріалів: як роздаткових для друку, так і презентацій, картинок тощо для онлайн-користування. Цікавим є те, що на цьому сайті є своя онлайн-дошка для проведення уроків та свій Штучний Інтелект, за допомогою якого, готуючись до заняття, вчитель може створити унікальні завдання.

Moodle — безкоштовна платформа для організації онлайн-навчання, яка надає можливість педагогу надавати учням матеріал для вивчення, проводити контроль знань, слідкувати за виконанням завдань та ділитись ресурсами для додаткового вивчення.

Google Classroom — безкоштовна платформа для організації навчання, за допомогою якої можна реалізовувати всі формати навчання. При очному — використовувати як електронний щоденник, при асинхронному — викладати весь необхідний матеріал, у тому числі й відео, та слідкувати за успішністю, а при дистанційному — використовувати як електронний щоденник та прикріпляти додатковий матеріал для самостійної роботи.

МійКлас — освітня платформа, що сприяє організації та контролю навчального процесу в онлайн-форматі. Ресурс схвалений МОН України як інноваційна платформа для «Нової української школи». Важливою особливістю є те, що вчитель може використовувати наявний там теоретичний матеріал для ознайомлення з темою, а тести, творчі та письмові роботи – при закріпленні або контролі знань.

Висновки. В даний час використання інструментів цифрового середовища у навчанні англійської мови стає не лише актуальним, але й необхідним аспектом ефективного викладання. Використання інтерактивних вправ, відеоуроків, онлайн-ресурсів та інших цифрових інструментів дозволяє зробити навчання більш цікавим, доступним та ефективним. Вони допомагають вчителям створювати динамічні уроки, які сприяють активному залученню студентів та підвищенню їх мотивації до вивчення мови. Однак важливо пам'ятати, що успішне використання цифрових інструментів вимагає від вчителя глибокого розуміння технологій та їхнього впливу на навчальний процес. Крім того, необхідно забезпечити доступність цифрових ресурсів для всіх учнів та враховувати їхні індивідуальні потреби та можливості. Тож, використання інструментів цифрового середовища викладання англійської мови є перспективним напрямом, який сприяє підвищенню якості навчання та розвитку мовних компетенцій учнів.

Список використаних джерел

1. Методика навчання інформатики. Інформаційно-комунікаційні компетентності вчителів загальноосвітніх навчальних закладів. [Електронний ресурс]. URL: https://lib.iitta.gov.ua/708230/4/komp_2011_5_3.pdf (дата звернення 07.02.2024)
2. Скрипник Н.І., Когутюк О.В., Волкотруб А.О. Сучасні освітні інструменти як ефективний засіб підвищення рівня інформаційно-цифрової компетентності вчителя-словесника. *Молодий вчений*. 2023. № 1.1 (113.1). С. 75–81. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-113.1-18> .

Khomenko Nataliia. Using digital tools for effective English language teaching.

Abstract. *The article explores the effectiveness of digital tools in English language classes. The author analyzes various tools such as web platforms, mobile applications, online resources, video conferencing programs, etc. and highlights their advantages, such as interactivity, individualization, and accessibility for learners.*

Key words: *digital tools, mobile applications, online resources, English language, individualized learning.*